

Metodika přípravy k pěstounství

Zkušenosti a doporučení z realizace pilotní přípravy zájemců o pěstounství včetně finanční a kapacitní náročnosti

2011

Poprvé vydáno organizací Amalthea o. s. v roce 2011

Autoři:

Mgr. Ria Černá, vedoucí Centra náhradní rodinné péče Amalthea o. s.
David Svoboda, DiS., odborný ředitel Amalthea o. s.

Odborný garant:

David Svoboda, DiS., odborný ředitel Amalthea o. s.

Konzultanti:

tým pracovníků Centra náhradní rodinné péče Amalthea o. s.
Mgr. Alena Svobodová, sociální pracovníce, projektová manažerka LUMOS
PhDr. Roman Miletín, ředitel Centra psycho-sociální pomoci – Rodinné a manželské
poradny Pardubického kraje

Tento materiál vznikl v Amalthea o. s. v rámci spolupráce s Nadací LUMOS, Pardubickým krajem, Centrem psycho-sociální pomoci – Rodinnou a manželskou poradnou a za spolupráce a finanční podpory Nadace Sirius, 2010.

Obsah

- 1. Vyškolení k realizaci příprav k pěstounství dle nové metodiky**
- 2. Realizační tým**
- 3. Nábor**
 - 3.1 Výběr zájemců o pěstounství do přípravy
- 4. Skupinová příprava a individuální vyhodnocení**
 - 4.1 Vyhodnocení zpětné vazby k individuálnímu vyhodnocení a skupinové přípravě
- 5. Příprava dětí a mladých lidí na pěstounství**
 - 5.1 Vyhodnocení zpětné vazby k přípravě dětí a mladých lidí
- 6. Panel pro pěstounskou péči**
 - 6.1 Vyhodnocení zpětné vazby k Panelu od členů Panelu
 - 6.2 Vyhodnocení zpětné vazby k Panelu od zájemců o pěstounství
- 7. Aktuální stav a další doporučení**
- 8. Finanční a kapacitní zabezpečení přípravy k pěstounství**
- 9. Ukončení a zhodnocení projektu**

Popsaná nová metodologie přípravy k pěstounství vychází ze zkušeností z pilotního projektu, který byl realizován od 1.1. 2010 do 30.6. 2011 občanským sdružením Amalthea. V této příloze jsou zkušenosti a zjištění stručně shrnuty. Příloha obsahuje také doporučení, k nimž realizační tým během pilotáže dospěl.

Projekt si v rámci pilotáže kladl za cíl vyhledat a připravit k pěstounství min. 5 nových rodin, které budou připraveny přijmout dítě do rodiny. Na základě zkušeností z příprav poté sestavit novou metodiku příprav k pěstounství s důrazem na pěstounskou péči na přechodnou dobu (v původním projektu nazýváno jako profesionální pěstounská péče).

1. Vyškolení k realizaci příprav k pěstounství dle nové metodiky

Amalthea o. s. doposud nerealizovala přípravy zájemců o náhradní rodinnou péči. Pro tuto činnost byli její pracovníci vyškoleni v rámci týdenní stáže v londýnské organizaci British Association for Adoption and Fostering (dále jen BAAF). Ta je v Anglii klíčovou organizací pro vzdělávání, supervizi a podporu organizací, které připravují zájemce o pěstounství, ale i doprovázejí pěstouny v jejich pěstounství.

K týdenní stáži byli přizváni kolegové z Centra psycho-sociální pomoci – Rodinné a manželské poradny, která je příspěvkovou organizací Pardubického kraje a která je pověřená v Pardubickém kraji realizací příprav budoucích pěstounů či adoptivních rodičů. Stáže se zúčastnili také zástupci Krajského úřadu Pardubického kraje, sociální pracovník Orgánu sociálně-právní ochrany dětí, ředitelka dětského domova a další kolegové. Během týdenní stáže se účastníci seznamovali s celým procesem příprav k pěstounství, získali konkrétní nástroje a metodiku pro realizaci náboru, příprav i doprovázení pěstounů.

Další konzultace a školení probíhaly již v České republice za účasti britských lektorů z organizace BAAF. S nimi byl nově nastavený systém náboru a přípravy konzultován a supervidován. Ke školení skupinových lektorů byli přizváni i další kolegové z neziskových organizací, orgánů sociálně-právní ochrany dětí, stávající pěstouni.

Důležitou součástí projektu byly také průběžné konzultace s pracovníky Krajského úřadu Pardubického kraje a Centra psycho-sociální pomoci – Rodinné a manželské poradny, kteří do diskuzí přinášeli zkušenosti z realizace příprav dle metodiky, kterou využívají při přípravě oni.

Na základě těchto školení, konzultací a supervizí a na základě sestavení harmonogramu a plánu příprav bylo možné vstoupit do pilotní přípravy zájemců o pěstounství dle nové metodologie.

2. Realizační tým

V průběhu pilotáže se do její realizace zapojily tyto subjekty s těmito úkoly:

- **Amalthea o. s.** – koordinace a řízení celé pilotáže, nastavení metodologie, sestavení týmu pracovníků pro individuální vyhodnocení a lektorů pro skupinovou přípravu, přímá práce se zájemci o pěstounství, metodická a supervizní podpora pracovníků v přímé práci
- **LUMOS** – odborné konzultace k nové metodologii, facilitace konzultací s lektory z organizace BAAF, zajištění týdenní stáže v Anglii

- **Centrum psycho-sociální pomoci – Rodinná a manželská poradna** (dále také jen CPP-RMP) – odborné konzultace k nově vznikající metodologii, přímá práce se zájemci o pěstounství, supervizní podpora pracovníků v přímé práci
- **Pardubický kraj** – zajištění překladu nové metodologie pro jeho adaptaci na české podmínky, odborné konzultace k nově vznikající metodologii, přímá práce se zájemci o pěstounství

3. Nábor

Aktivní vyhledávání nových zájemců o pěstounství není v České republice doposud příliš časté. Praxe je spíše taková, že zájemci nejsou cíleně vyhledáváni, ale přicházejí podat žádost o zprostředkování náhradní rodinné péče sami. Jejich počet je tedy nedostatečný vzhledem k tomu, kolik dětí žije v ústavní péči místo v rodině.

V rámci pilotního projektu Amalthea o. s. zrealizovala minikampaň, během níž byla oslovena laická i odborná veřejnost. Jednotlivé kroky náboru jsou popsány v Metodice náboru, která vznikla ze zkušeností získaných v průběhu pilotního projektu a která je přílohou této metodiky.

Kampaň trvala od dubna 2010 do září 2010 a zareagovalo na ni přibližně 50 zájemců, kteří měli zájem o další informace k pilotnímu projektu a k pěstounství. Po vyjasnění očekávání během e-mailových a telefonických konzultací proběhlo osobní setkání s celkem 16 rodinami zájemců o pěstounství. Mezi oslovenými byli zcela noví zájemci o pěstounství a také současní pěstouni, kteří již dítě či děti v pěstounské péči mají. První návštěvy v rodinách realizovalo celkem 7 sociálních pracovníků a psychologů (tzv. hodnotící pracovníci). Schůzky probíhaly buď přímo v rodině nebo byla nejprve uskutečněna schůzka v organizaci pracovníka. Základními dokumenty, které při a po návštěvě v rodině pracovníci zpracovali, byly Dotazník předběžného zájmu a Úvodní formulář z návštěvy v rodině. Jeho jednotlivé oblasti, způsob zjišťování informací a smysl tohoto zjišťování je podrobně popsán v Metodice náboru.

3.1 Výběr zájemců o pěstounství do přípravy

Po zpracování dokumentace všech 16 rodin zájemců o pěstounství proběhl tzv. Výběr zájemců do přípravy formou panelového setkání odborníků. Cílem tohoto týmového setkání bylo zajistit maximálně objektivní a transparentní výběr rodin do přípravy. Panelového setkání se účastnili tito zástupci:

- hodnotící pracovníci všech 16 rodin (z Amalthea o. s., Pardubického kraje a CPP-RMP)
- zástupci Centra psycho-sociální pomoci – Rodinné a manželské poradny

- zástupci Krajského úřadu Pardubického kraje
- nezávislí odborníci z oblasti systému péče o ohrožené děti (OSPOD Praha 12, LUMOS)
- zástupci Amalthea o. s.

Z 16 rodin zájemců o pěstounství bylo panelovým rozhodnutím vybráno 10 rodin, které by měly vstoupit do přípravy k pěstounství. 4 rodiny z 10 již měly v pěstounské péči dítě nebo děti, ostatních 6 rodin dosud s pěstounstvím zkušenosti nemělo. V rámci pilotáže bylo žádoucí zařadit do přípravy obě tyto skupiny – pěstouny i „nepěstouny“ – aby bylo možné alespoň na malém vzorku ověřit, nakolik bude možné kombinovat různé formy pěstounské péče – tedy pěstounskou péči a pěstounskou péči na přechodnou dobu. 4 zájemci o pěstounství nežili aktuálně v partnerství či v manželství, u zbývajících 6 rodin vstupovali do přípravy oba zájemci (partneři, resp. manželé).

Nábor a následný výběr rodin do přípravy přinesl tyto zkušenosti:

- Kampaň za účelem vyhledání pěstounů lze uskutečnit i **z poměrně omezených finančních prostředků** (např. informační materiál o pěstounství, nabídka společného setkání se stávajícími pěstouny, rozeslání e-mailové výzvy „stát se pěstounem“ atd.).
- Výzvou „stát se pěstouny“ byli osloveni také pracovníci ústavních zařízení, jichž se týká probíhající transformace systému, nicméně na výzvu zareagoval pouze jediný dětský domov. (Důležitou zkušeností je nutnost **dostat nabídku až k řadovým pracovníkům ústavního zařízení**.)
- Reakce na kampaň vyvrátila v českých podmínkách přetrvávající předsudek, že lidé nemají o pěstounskou péči na přechodnou dobu zájem. **Aktivní forma náboru** přitom mohla oslovit zájemce, kteří doposud o pěstounství nepřemýšleli. Cílená nabídka jim pomohla začít o této možnosti pro sebe reálně uvažovat.
- Zájemci o pěstounství, kteří se zúčastnili osobních schůzek, hodnotili jako **nejlepší formu náboru možnost setkat se se stávajícími pěstouny**, slyšet jejich zkušenost a moci si tak lépe představit život pěstouna.
- Další proces přípravy k pěstounství ukázal, že pro zájemce je **zásadní první kontakt s organizací, která nábor provádí, partnerský přístup a kvalitní informace**, které se zájemci v první fázi dostávají.
- Proces tzv. „předběžného zájmu“, kdy z 50 zájemců bylo vytipováno 16, se kterými proběhly osobní schůzky a návštěvy v rodinách, přinesl **ušetření finančních a časových prostředků organizace a také časově nezatížil** ty rodiny, které měly od počátku od pěstounství zcela jiné očekávání, která tak byla vyjasněna již během telefonických či e-mailových konzultací.
- Celý proces tzv. výběru rodin do přípravy může šetřit **personální i finanční zdroje všech zúčastněných** – motivace a očekávání zájemců o pěstounství jsou vyjasněny ještě před oficiálním podáním žádosti o zprostředkování pěstounské péče na příslušném OSPOD.

- Možnost **panelového rozhodování** o tom, zda má zájemce vstoupit do procesu přípravy k pěstounství, přináší možnost konzultace s odborným týmem i z jiných nezávislých subjektů.
- Jako důležitá se jeví **účast sociálního pracovníka z OSPOD v Panelu**. Pokud je zájemce o pěstounství provázen procesem náboru jiným subjektem, než je OSPOD, je účast sociálního pracovníka OSPOD v Panelu nezbytná pro propojení procesu cesty zájemce k pěstounství. Další postup je již ve spolupráci „zájemce – organizace pověřená k náboru, přípravě a doprovázení“ – sociální pracovník OSPOD. (V rámci pilotáže jsme tento bod v praxi nerealizovali, což se ukázalo jako nedostatečné vzhledem k potřebě vyjít vstříc současné legislativě a tedy formalizovat postup zájemce i podáním oficiální žádosti na OSPOD ještě dříve, než zájemce vstoupí do přípravy.)
- **Zařazení současných pěstounů do přípravy** dle nové metodiky mělo i svá negativa – dalo se totiž předpokládat, že jejich kapacita pro přijetí dalšího dítěte do pěstounské péče může být omezena či vyčerpána. Při výběru rodin do přípravy je třeba věnovat zvýšenou pozornost kapacitě rodiny, která už v pěstounské péči dítě má.

4. Skupinová příprava a individuální vyhodnocení

V rámci pilotáže bylo tedy do přípravy panelovým rozhodnutím zařazeno celkem 10 rodin zájemců (tj. 16 osob – 7 mužů a 9 žen). Každá rodina měla svého hodnotícího pracovníka (pro 10 rodin jich bylo celkem 8). Žádoucí bylo umožnit rodině pokračovat v procesu přípravy s tímtéž hodnotícím pracovníkem, který rodinu provázel již nábořem. To se vzhledem k personální a kapacitní situaci realizačního týmu podařilo u 5 rodin.

Hodnotícími pracovníky byli:

- Mgr. Monika Semerádová, Bc. Barbora Zachařová, David Svoboda DiS. a Mgr. Ria Černá (Amalthea o. s.)
- Bc. Martina Kučerová a Mgr. Zuzana Horáčková (Krajský úřad Pardubického kraje)
- PhDr. Andrea Troníčková a Mgr. Růžena Kupcová (Centrum psycho-sociální pomoci – Rodinná a manželská poradna)

5 hodnotících pracovníků bylo vzděláním sociálními pracovníky, další 2 psychology, 1 hodnotící pracovník byl vzdělán v obou oborech.

Skupinová příprava proběhla v listopadu 2010 a v lednu 2011, vždy v rozsahu dvou dní (celkem tedy 32 hodin). Po dohodě se zájemci probíhala příprava vždy v pátek a v sobotu, což byl pro většinu zájemců nejvhodnější termín. Někteří zájemci uvítali možnost zajištění programu pro jejich děti v době skupinové přípravy. 4 zájemci o pěstounství navíc po dohodě se svým hodnotícím pracovníkem využili možnost navštívit ústavní zařízení.

Skupinovými lektory byli:

- David Svoboda DiS. a Mgr. Ria Černá (Amalthea o. s.)
- Bc. Martina Kučerová (Krajský úřad Pardubického kraje) a Mgr. Jakub Vávra (Výchovně léčebné oddělení Přestavky – Dětský domov se školou Chrudim)

Individuální vyhodnocení přineslo tyto zkušenosti:

- Proces přípravy, zvláště individuálního vyhodnocení, by měl probíhat po dobu **alespoň 6 měsíců**. Tato doba by neměla být zkracována vzhledem ke kapacitní náročnosti všech zúčastněných a hlavně vzhledem k potřebě zájemců mít dostatek času k vyjasnění si, zda chtějí být skutečně pěstouny, pro jaké dítě, pro jakou formu atd.
- Opakované návštěvy hodnotících pracovníků přímo v rodinách (v rozsahu 15 hodin) umožnily navázat bezpečný a důvěrný vztah pracovníka s rodinou. Tím byla zvýšena možnost podrobně zmapovat životní zkušenosti a postoje zájemců, společně s nimi nahlédnout na obtížná období v jejich životě, která mohou mít vliv na současnou situaci a jejich rozhodnutí stát se pěstouny. **Individuální práce v rodinách zájemců nemá v současném systému své stabilní místo, i když se z pilotáže tato část přípravy jeví jako klíčová.**
- Proces individuálního vyhodnocení v sobě nese jak **prvky zhodnocení kompetencí**, tak **prvky přípravy** (zájemci zjišťují a vyjasňují si, pro jakou formu pěstounské péče a pro jaké dítě by byli těmi nejlepšími pěstouny).
- Proces individuálního vyhodnocení kladl velké požadavky na profesionalitu hodnotícího pracovníka – v oblasti přímé práce (zájemci otevírali těžká témata, často úplně poprvé mluvili o svých traumatech atd.) i v oblasti zpracování všech získaných údajů. **Důležitou součástí podpory hodnotících pracovníků jsou tedy metodická setkání a pravidelná supervize.**
- Zprávu o zájemci o pěstounství určenou k pilotáži bylo **nutno zrevidovat a upravit ji tak, aby lépe vystihla slabé a silné stránky zájemců, jejich kompetence, rizika a doporučení pro další vzdělávání** (některé Zprávy o zájemci o pěstounství nebyly v rámci pilotáže pro rozhodování Panelu dostatečným podkladem, jak vyplynulo ze zpětné vazby členů Panelu).
- Ze závěrů z Panelu a ze zkušeností hodnotících pracovníků vyplývá, že psychodiagnostika, která je v současném systému součástí psychologického vyšetření, je plně obsažena v procesu individuálního vyhodnocení, které realizovali sociální pracovníci nebo psychologové. **Psychologické vyšetření (pro vyloučení psychopatie či jiné kontraindikace k výkonu náhradní rodinné péče) si během procesu individuálního vyhodnocení nevyžádal ani jeden hodnotící pracovník.** Oporou pro hodnotící pracovníky ve vyslovení jejich závěru byla i skutečnost, že se jejich doporučením bude dále zabývat Panel pro pěstounskou péči, který by případnou chybu pracovníka zachytil. V oblasti využití psychodiagnostických metod při posuzování zájemců o pěstounskou péči se vedou mezi odborníky

nadále diskuze. Pokud by měla být psychodiagnostika zájemců v procesu příprav zachována, je žádoucí standardizovat testy a vyhodnocovat vhodnost jejich využití.

Skupinová příprava přinesla tyto zkušenosti:

- Kombinace nových zájemců o pěstounství a stávajících pěstounů ve skupinové přípravě měla své výhody i nevýhody. Výhodou byla pro nové zájemce možnost blíže se seznámit s každodenním životem pěstounů. Nevýhodou byla již zmíněná kapacitní přetíženost stávajících pěstounů a tedy omezená možnost, že by mohli přijmout další dítě do rodiny. Zároveň u některých stávajících pěstounů přetrvávala obava z kontaktu s vlastními rodiči přijatých dětí, i vzhledem k jejich někdy adoptivní motivaci. Tento postoj mohl být pro nové zájemce o pěstounství částečně matoucí vzhledem k informacím, které dostávali od svých hodnotících pracovníků i skupinových lektorů, tedy že základním úkolem pěstounů je podporovat dítě v kontaktu s jeho vlastní rodinou. **Do budoucna lze jednoznačně doporučit, aby v rámci skupinové přípravy byla pro nové zájemce zajištěna možnost diskutovat se stávajícími pěstouny, příp. by tuto roli měl vzít na sebe lektor-pěstoun.**
- Zájemci byli zařazení do jediné skupiny, bez ohledu na to, kterou formu náhradního rodičovství v počátku preferovali. Během procesu přípravy se jejich motivace k určité formě náhradního rodičovství (včetně adopce) postupně profilovaly. Tento proces byl přínosný pro všechny členy skupiny, díky tomu mohli zájemci sledovat různorodost motivací, lépe si uvědomit vlastní postoje a motivace, otevřít se více možnostem, se kterými v počátku nepočítali. Témata, která jsou specifická pro konkrétní formu pěstounské péče, bylo možné dále otevírat v rámci individuálního vyhodnocení. **Na základě těchto zkušeností doporučujeme nerozdělovat zájemce o pěstounskou péči a zájemce o pěstounskou péči na přechodnou dobu. V zájmu dítěte totiž může v průběhu času být změna jedné formy ve druhou (z přechodné péče do dlouhodobé péče, v téže rodině pěstounů, pokud s tím i rodina souhlasí).**
- Skupinová příprava byla zrealizována dle Knihy pro lektory skupinové přípravy, která nabízela velké množství cvičení ke konkrétním situacím, do kterých se běžně pěstouni s přijatými dětmi dostávají. I přes skutečnost, že kniha pro lektory i Pracovní kniha pro zájemce vychází z anglického prostředí, lze ji bez velkých úprav využít i v českém prostředí. **Potřeby dětí, které vyrůstají v náhradní rodině, jsou podobné na celém světě a využití zkušeností a časem ověřené metodiky přípravy je tedy na místě** (při skupinové přípravě se osvědčila kombinace zážitkových cvičení, sdílení osobních zkušeností a poznatků v diskuzi, filmové ukázky podněcující další diskuzi a také předání teoretických poznatků v edukační části přípravy).

4.1 Vyhodnocení zpětné vazby k individuálnímu vyhodnocení a skupinové přípravě

Zájemci o pěstounství vyplňovali zpětnovazební dotazník, který mapoval celý průběh příprav – individuální vyhodnocení, skupinovou přípravu i Panel pro pěstounskou péči. Dotazník byl vzhledem k pilotáži zaměřen kvalitativně – na získání co nejvíce informací ve volných odpovědích zájemců o pěstounství. Dotazník vyplnilo všech 9 rodin zájemců o pěstounství, které v procesu prošly až k Panelu pro pěstounskou péči.

I. ČÁST – HODNOCENÍ PŘÍPRAVY NÁHRADNÍCH RODIČŮ (CELKOVĚ)

1. Co jste si na počátku představoval/a pod názvem Příprava náhradních rodičů a jaká jste měl/a očekávání?

- Příprava náhradních rodičů splnila mé očekávání, přestože jsem měl již ucelenou představu o této problematice, byla spousta nových informací, které dotvořily celek.
- Informace o všem, co s pěstounstvím souvisí.
- Představovala jsem si především pomoc dětem, které to potřebují. Očekávala jsem zjištění, zda na to mám a zvládnu to, což bylo a je mou vnitřní potřebou.
- Vzhledem k tomu, že jsme již přípravou pro pěstouny prošli, měli jsme zhruba představu, co nás čeká. Očekávali jsme, že se dozvíme podrobnosti o tom, jak by měl fungovat tento nově zaváděný způsob krátkodobé „profesionální“ péče o děti.
- Něco podobného jako předpěstounská příprava, očekávala jsem ještě podrobnější zkoumání žadatelů.
- Tak nějak, jak celá příprava probíhala, jsem si to představovala. Byli jsme uvedeni do spleti komplikované situace dětí v nouzi a možností, jak pomoci a jak situace řešit, poznali jsme mnoho lidí s obdobnou touhou takovým dětem pomáhat a mnoho již praktikujících pěstounů. Důsledně a velmi detailně bylo nahlédnuto do našich minulých i současných životů. Mé očekávání, že budeme nakonec pro většinu rozhodujících příliš alternativně smýšlející a žijící dvojice, se prozatím spíše potvrdila.
- Od přípravy jsem očekávala, že zde získám informace o legislativě, zda jsou lidé, kteří by mi při případné pěstounské práci s dětmi pomohli a poradili. Zda je postupem času při pěstounství možné i nadále získávat nové informace. Neočekávala jsem, že zde budou i pěstouni, kteří již mají děti ve své výchově, což si myslím bylo velkým přínosem.
- Pomoc dětem.

2. Jaké pocity jste zažíval/a před zahájením Přípravy? (čím více bodů, tím silnější pocit, rozsah bodů 0-5 bodů)

Nadšení	4,3
Obavy	2,9
Strach	1,2
Očekávání něčeho nového	4,2

3. Vyhovovala Vám struktura Přípravy náhradních rodičů? (rozdělení na skupinovou a individuální část, příprava pro děti a mladé lidi)

Ano	100 %
Ne	0 %
Částečně	0 %

4. Vyhovovala Vám časová kapacita na jednotlivé části Přípravy pro náhradní rodiče a časové rozložení v celém procesu Přípravy?

Ano	88,9 %
Ne	0 %
Částečně	11,1 %

5. Nakolik splnila Příprava pro náhradní rodiče Vaše očekávání? (čím více bodů, tím více bylo očekávání splněno, rozsah bodů 1-10)

9 bodů

6. Volné téma: zde můžete napsat tipy, postřehy, připomínky k Přípravě pro náhradní rodiče jako celku.

- Bylo fajn, že nám pěstouni předávali své zkušenosti. Bylo to zábavnou formou, a přesto jsem si z jejich vyprávění dost vzala.

II. ČÁST – HODNOCENÍ INDIVIDUÁLNÍ PŘÍPRAVY PRO NÁHRADNÍ RODIČE

1. Nakolik bodů se Vám individuální příprava pro náhradní rodiče zdála přínosná? (čím více bodů, tím přínosnější, rozsah bodů 1-10)

9,5 bodů

2. Která z částí v Individuální přípravě pro náhradní rodiče se Vám líbila nejvíce a proč?

- Rodokmen; každé setkání bylo přínosem pro celou rodinu.
- Všechny, byly přínosné a k věci.
- Rodokmen, ekomapa ...zjištění, kolik kolem sebe mám výborných lidí a přátel, ujasnění si, jak blízko mi kdo je. Připomenutí, že jsem skutečně moc ráda, že je mám a jak moc si jich vážím.
- Nevyčlenili jsme žádnou část, která by pro nás byla nejoblíbenější. Myslíme, že všechny části byly přínosné.
- Návštěva v Přestavlkách, společný rozhovor všech členů domácnosti, protože pak vidím věci i z jiného úhlu pohledu.
- Zábavné bylo skládání rodokmenu, líbilo se mně to, protože jsem se s některými předky setkala poprvé. Uvědomění si své minulosti, obsáhlosti a historie své rodiny. Objevování kořenů. Zrovna tak časová osa mého života a důležití lidé a události, bylo velmi zajímavé to vidět vizuálně ztvárněné.
- Zajímavé bylo vidět, jak se naše individuální hodnotitelka vyrovnávala s některými našimi názory a informacemi.
- Zamýšlení se nad tím, jaké děti by nám vyhovovaly. Počet, stáří... atd.
(snad představa, jak jsou děti u nás doma, v jakém počtu, v kterém pokoji atd.)
- Individuální přístup, možnost jakékoliv otázky bez negativních pocitů.

3. Která z částí v Individuální přípravě pro náhradní rodiče se Vám líbila nejméně a proč?

- Seznámení s formulářem F.
- Všechny byly přínosné.
- Velmi nerada jsem do začátku této přípravy mluvila o svém soukromí, protože se mi to nevyplácelo. Zpočátku jsem s tím měla vnitřní problém, ale Ria Černá mi

pomohla se otevřít a díky ní jsem si uvědomila, že ne vždy se to proti mně obrátí. Že je to i pro dobro věci.

- Zdlouhavé bylo neustále opakování faktů, bydliště, práce, děti, vzdělání atd. Jsou to informace, které vyplňujeme neustále, a není, co by bylo na této části zajímavé. Jsou to fakta, která se nemění, a myslím, že by se daly tyto informace čerpat z našich dokumentů, které jsme už nejméně milionkrát vyplňovali.
- Vyplňování papírů, protože to mě nebaví.
- Občasný pocit psychického striptýzu, který jsem si způsobovala svou potřebou být upřímná a pravdivá.
- Ekomapa, pro svoji neuchopitelnost v mém případě. Pro neschopnost pociťovat výdej a příjem energie, jak bylo v zadání.
- Probírání rodinné anamnézy, i když chápu, že i toto je třeba o nás znát (asi pocit vpouštění do soukromí člověka, kterého až tak dlouho a dobře neznám).

4. Nakolik byla Individuální příprava pro náhradní rodiče přínosná i pro Váš současný osobní život a rodinu? (čím více bodů, tím přínosnější, rozsah bodů 1-10)

8,8 bodů

5. Obávali jste se při individuální Přípravě pro náhradní rodiče ztráty soukromí? (čím více bodů, tím větší obavy, rozsah bodů 1-10)

4,2 bodů

6. Nakolik bodů jste byl/a spokojen/a se svým individuálním hodnotitelem? (čím více bodů, tím větší spokojenost, rozsah bodů 1-10)

9,9 bodů

7. Co byste do individuální přípravy pro náhradní rodiče ještě přidali?

- Diskuzi s někým, kdo se takovým typem pěstounské péče již zabývá a má praktické zkušenosti, není to jen teorie. Víím, že to v tomto zaváděcím programu není možné, protože zatím takových rodin mnoho není.
- Návštěvu různých dětských domovů, kojeneckých ústavů, pěstounských rodin.

- Protože je nám sympatické vedení Amalthey, rádi bychom Vás bývali alespoň jednou viděli u nás doma.

8. Jaké téma byste z individuální přípravy pro náhradní rodiče vyřadili?

- žádné

9. Volné téma: zde můžete napsat tipy, postřehy, připomínky k individuální přípravě pro náhradní rodiče.

- Přišlo by nám zajímavé se během individuálního hodnotícího procesu u nás doma více poznat s pracovníky Amalthey osobně, rádi bychom viděli a slyšeli jejich reakce při rozhovorech i ohledně prostoru, který obýváme.
- Individuální příprava je určitě nepostradatelná. Při hovoru je čas probrat i dotazy, na které ve skupinové přípravě není čas a nebo které nás ani nenapadly.

III. ČÁST – HODNOCENÍ SKUPINOVÉ PŘÍPRAVY PRO NÁHRADNÍ RODIČE

1. Nakolik bodů se Vám skupinová příprava pro náhradní rodiče zdála přínosná? (čím více bodů, tím přínosnější, rozsah bodů 1-10)

9,2 bodů

2. Která z částí ve skupinové přípravě pro náhradní rodiče se Vám líbila nejvíce a proč?

- Všechna témata byla přínosná.
- Skupinová příprava se mi líbila celá.
- Kazuistiky, hry – velmi poutavá forma, jak se zamyslet nad tím, co vlastně čeká náhradní rodiče.
- "Hry", vyměňování názorů.
- Názory a zkušenosti ostatních zájemců o pěstounství i lektorů. Hrané dokumenty. Hry.
- Prožitkové a pocitové hry, které pobavily.
- Celkově, jelikož panovala uvolněná atmosféra, kterou jsem neočekával.

3. Která z částí ve skupinové přípravě pro náhradní rodiče se Vám líbila nejméně a proč?

- Všechna se nám líbila.
- Přestávky 😊
- Vyplňování zpětnovazebního dotazníku 😊
- Zamýšlení se nad prožitky a pocity týraných dětí, které jsou odebrány rodičům (asi proto, že by děti neměly vůbec nic z tohoto zažívat).
- Konec

4. Obával/a jste se při skupinové přípravě pro náhradní rodiče ztráty soukromí? (čím více bodů, tím větší obavy, rozsah bodů 1-10)

3,7 bodů

5. Byl/a jste spokojen/a s lektory při skupinové přípravě pro náhradní rodiče? (čím více bodů, tím větší spokojenost, rozsah bodů 1-10)

9,8 bodů

6. Cítil/a jste se ve skupině s ostatními účastníky přípravy příjemně a bezpečně? (čím více bodů, tím příjemnější pocity, rozsah bodů 1-10)

9,6 bodů

7. Co byste do skupinové přípravy pro náhradní rodiče ještě přidali?

- Školení na konkrétní formy pěstounství.
- Aspoň jednu přípravu, kde by byli dohromady stávající i budoucí pěstouni se svými vlastními i pěstounskými dětmi. Chyběl mi pocit, jak to moje děti prezentují někomu dalšímu a před ostatními. Jen moje docela malinké vlastní ujištění se, že je vše, jak má být.
- Návštěvu zkušených pěstounů, návštěvu pracovníků různých zařízení pro děti.

- Ještě pár hodin (pár let?) z dětské psychologie, psychologie lidí, dětí v traumatu.
- Dovedl bych si představit nějaké nahrávky špatných i dobrých reakcí rodičů na konfliktní situace – asi hraných herci, možná existují i dokumenty? – nebo snad i her ve skupině za účelem objasnění, proč takhle ano a proč ne. Vím, že všichni v přípravě jsme měli s dětmi a výchovou zkušenosti, ale to neznamená, že všechno je jasné a děláme to dobře.
- Jaká práva a povinnosti mají pěstouni.
- Venkovní aktivitu při pěkném počasí.

8. Jaké téma byste ze skupinové přípravy pro náhradní rodiče vyřadili?

- Nic nevyřazovat
- Myslíme, že všechna témata byla přínosná.

9. Volné téma: zde můžete napsat tipy, postřehy, připomínky ke skupinové přípravě pro náhradní rodiče

- Dobrá atmosféra. Dobří školitelé.
- Skupinová příprava by měla pokračovat – předávání zkušeností.

Shrnutí Vašich nejdůležitější postřehů a doporučení pro realizátory příprav zájemců o pěstounství:

- Jsem rád, že jsem se zúčastnil, myslím, že po této přípravě mohu lépe komunikovat s dětmi a rozumět jim. Chápat jejich potřeby a přání. Tímto děkuji všem zúčastněným za jejich trpělivost s mou osobou. ☺
- Celkově jsme dostali spoustu informací v individuální i společné přípravě. Obohatilo to nejen nás, ale i celou naši rodinu. Uvědomili jsme si, jaká forma pěstounství je pro naši rodinu nejlepší, nejbezpečnější. Co jsme schopni zodpovědně nabídnout. Moc děkujeme všem lektorům, kteří nás doprovázeli, a těšíme se na další spolupráci.
- Příprava na profesionální pěstounství mi dala mnoho pozitivního. Chtěla bych velmi kladně vyzdvihnout přístup všech lektorů. Jejich způsob vedení přípravy, komunikace, způsob přijímání i podávání veškerých informací, velkou snahu zodpovědět veškeré dotazy a profesionální přístup k různým názorům a stanoviskům, na které jsme se my všichni ptali. Oceňuji i trpělivost, s jakou nás provázeli přípravou na profesionální pěstounství. Touto cestou bych chtěla moc poděkovat všem, kdo se podíleli na „splnění mého snu“ a umožnili mi možnost pomoci dětem, které tu pomoc potřebují, a vůbec být v kontaktu s dětmi. Dopomohli mi k tomu, že mám možnost být profesionálním pěstounem. Děkuji

- Je to užitečné pro budoucí pěstouny, pokračujte dál.
- Proces přípravy se mi velmi zamlouval, byla to pro mne s takovou formou vzdělávání nová zkušenost, a tak je přípravě bez srovnání těžké cokoli vytknout.

Doporučení mám snad jen jedno, a to při výběru nevybírat zájemce, kteří se nějak liší od takzvané „normální populace“ - předem je upozornit, že mají být pokrytečtí, jako je naše populace a skutečnosti, které nejsou i pro neznalost společností přijímána pozitivně, tajit. Mluvím o svém případě, že kolem sebe vidím množství negativních jevů – neustálé naplnění domácností televizí, kouření tabáku, nezdravá výživa a celkový nezdravý přístup k životu, nekulturnost, despotické vládnutí muže ve většině domácností..... a již zmíněné pokrytectví – nejsou na závalu např. k adopci, jak to vidím ve svém okolí, ale moje rituální pokoušení ano.

Proces rozhodování mi přišel jako velmi byrokratický úkon a vzhledem k pečlivě nashromážděným materiálům lehkavý. K tomuto přesvědčení mě přivedla snaha jednoho hodnotitele vysvětlit mi, proč nemohu být pěstounem. Předjete tak zklamání žadatelů. Nelituji své otevřenosti, protože je to jednak moje naučená, zkušenostmi získaná přirozenost a protože vím, že jen tak hodnotitelé mohou správně rozhodnout. Věřím stále i Amalthee, která moji libůstku, jestli jsem to správně pochopil, akceptovala a k pěstounství po úpravě domu a projití komunikační přípravy s Veronikou doporučila. Bohužel ani moje touha pracovat jako pěstoun ku prospěchu dětí v potížích ze mne pokrytce neudělá a k pokrytectví nikoho vychovávat nehodlám.

To píšu bez řádného vysvětlení a zdůvodnění výsledku panelu, jen z informací získaných během panelu a krátkého rozhovoru s Bárou Zachařovou po něm.

To, že Amalthea nám neposkytla nějaké lepší zdůvodnění průběhu a výsledku panelu před termínem odevzdání naší zpětné vazby, je na její činnosti jediná významná výtká.

5. Příprava dětí a mladých lidí na pěstounství

Skupinová příprava dětí a mladých lidí na pěstounství proběhla v lednu 2011 v rozsahu 3 hodin. Děti a mladí lidé byli rozděleni do 3 skupin, podle věku a podle toho, zda jsou v rodině dětmi vlastními či přijatými.

Skupiny vlastních mladších dětí se účastnilo 6 dětí ve věku 9 – 13 let, lektorkami byly Bc. Ivana Skokanová a Ilona Rejšová. Skupina vlastních starších dětí a mladých lidí byla pro věkovou kategorii 15-18 let a účastnilo se jí 5 účastníků. Lektorkami byly Bc. Barbora Zachařová a Kateřina Hofmanová. Třetí skupinu tvořilo 8 dětí, které samy žijí v pěstounské péči a které byly ve věku 6-16 let (nejstarší chlapec měl mentální postižení a úroveň jeho rozumových schopností tedy odpovídala nižšímu věku, proto mohl být do této skupiny zařazen a byla mu věnována speciální pozornost). Lektorkami třetí skupiny byly Mgr. Monika Semerádová a Andrea Barešová. Skupinám mladších dětí byli k dispozici

dobrovolníci Amalthea o. s., kteří pomáhali lektorům a dětem celý program dobře zvládnout.

Příprava dětí a mladých lidí přinesla tyto zkušenosti:

- V případě skupiny dětí, které samy žijí v pěstounské rodině, se ukázala potřeba **předem dobře znát jejich životní příběh** (jejich vědomí o tom, že jsou samy v pěstounské péči, kontakt s vlastní rodinou, traumata v raném věku). Během přípravy byla právě těmto tématům v souvislosti s příchodem nového člena rodiny věnována pozornost a bylo důležité předem znát, pro jaké dítě může být určité téma obtížné či stresující. **Max. počet dětí v této skupině by měl být 8** vzhledem ke specifickým potřebám těchto dětí.
- **Pro skupinu vlastních starších dětí a mladých lidí** by bylo vhodné **prodloužit čas přípravy**, tj. pracovat i odpoledne, celkově v rozsahu 6 hodin. Během realizovaných 3 hodin přípravy mladí lidé postupně otevírali témata, která pro ně byla v souvislosti s příchodem nového člena rodiny důležitá a kterým by rádi věnovali hlubší diskuzi. Velmi přínosná pro ně byla **přítomnost mladého člověka, který sám žil jako vlastní dítě v rodině, která poskytovala pěstounskou péči**.
- V rámci přípravy bylo věnováno hodně pozornosti obtížným situacím v pěstounství, do kterých se dítě, které už v rodině žije, může dostat po příchodu nového člena rodiny. V tomto ohledu je jednoznačně třeba dbát na to, **aby příprava dětí a mladých lidí nebyla laděna negativně**, aby příliš nestrášila, ale naopak i vyzdvihla zisky a radosti, které pěstounství přinese celé rodině.

5.1 Vyhodnocení zpětné vazby k přípravě dětí a mladých lidí

Zpětná vazba byla zaměřena na získání názorů dětí a mladých lidí ve dvou hlavních oblastech:

1. Probraná témata během semináře

Stáváme se pěstounskou rodinou (proces přípravy)

Přivítání dívky a chlapce do pěstounské rodiny

Pravidla v rodině

Důvěrnost a tajemství

Kazuistiky

Bezpečná péče

Sdílení a sdělení

Loučení

2. Prostředí semináře, lektoři a dobrovolníci

Zpětná vazba byla přizpůsobena tak, aby byla srozumitelná dětem a mladým lidem v jednotlivých skupinách.

Shrnutí zpětné vazby dětí a mladých lidí na skupinovou přípravu:

V první skupině vlastních mladších dětí ve věku 9-13, kterou tvořilo 6 účastníků, byl rozdán vytištěný zpětnovazební dotazník, který sledoval výše zmíněné oblasti. U každé otázky měly děti k dispozici výběr obličejů od usměvavých, neusměvavých až po smutné. Děti pomocí zaškrtnutí daného obličeje s určitým výrazem měly zaznamenat, jak se jim dané téma líbilo nebo jak na ně působilo.

Téma	Počet velmi usměvavých obličejů	Počet usměvavých obličejů	Počet obličejů bez úsměvu	Počet smutných obličejů
Přivítání a seznámení	3	1		
Základní pravidla	5	1		
Stáváme se pěstounskou rodinou (proces přípravy)	2	2	1	
Přivítání dívky nebo chlapce do pěstounské péče	2	3		
Pravidla v rodině	1	4	1	
Důvěrnost a tajemství	3		3	
Bezpečná péče	1	5		
Sdílení a dělení	1	4		1
Loučení		2	1	3
Prostředí semináře		5	2	
Lektoři a dobrovolníci		5		

Ve druhé skupině vlastních starších dětí ve věku 15-18 let, kterou tvořilo 6 účastníků, byl rozdán vytištěný zpětnovazební dotazník. Cílem bylo zachytit nejen spokojenost s náplní a průběhem semináře, ale zaznamenat témata, o kterých by mladí lidé rádi více hovořili.

Spokojenost s průběhem a návrhy na změny	Spokojen více mluvit o konkrétních dětech	Spokojena, příliš zdlouhavé	Zajímavé vyčerpávající První dvě témata zdlouhavá	Spokojena	Spokojen	Spokojena, některá témata více času
Spokojenost s lektory a doporučení co zlepšit	Nic	Fajn volný svědomitý přístup	Lektorky byly fajn	Lektorky příjemný, oceňuji pěkný způsob mluvení o pěstounství	Spokojen	Lektorky příjemný, oceňuji pěkný způsob mluvení o pěstounství
O čem potřebuješ více mluvit	Seznamování a sblížení s dětmi	Vše je mi jasné	Vím vše nepotřebuji o ničem mluvit	Nevyplněno	Myslím, že už mi to stačilo	Loučení
2 věci, které Tě zaujaly nejvíce	Otevřenost a zkušenost lidí ve skupině	Vyprávění lidí, kteří mají v PP již dítě	Téma loučení Téma tajemství	Složitost celého procesu umístění dítěte do PP	Vše	Kazuistiky
2 věci, které byly pro Tebe nové	Cesta k přijetí dítěte Změna životního stylu	Dlouho-trvající proces Změny v domácnosti po příchodu dítěte	Jednotlivé kroky při umísťování dětí do PP	Téma Loučení Téma Pravidla	Z jakých rodin děti pocházejí a jejich možné problémy.	Dítě se při příchodu do rodiny chová jinak, než jaké doopravdy je

Ve třetí skupině, kterou tvořilo 8 dětí ve věku 6-16 let, které samy žijí v pěstounské péči, se lektorka ústně doptávala dětí na jejich názor na jednotlivá témata. Děti se vyjadřovaly pomocí usměvavého obličejce (v případě, že se jim téma líbilo a zaujalo je) a mračícího obličejce (v případě, že se jim téma nelíbilo a nezaujalo je).

Téma	Počet usměvavých obličejů	Počet zamračených obličejů
Stáváme se pěstounskou rodinou (proces přípravy)	7	1
Pravidla v rodině	8	0
Kazuistiky	5	2
Bezpečná péče	4	4
Sdílení a dělení	8	0
Loučení	7	1
Prostředí semináře	8	0
Občerstvení	5	2
Lektoři a dobrovolníci	6	2

Zpětná vazba získaná od dětí a mladých lidí byla podkladem pro lektory. Jednotliví lektori zpětnou vazbu využili při psaní zpráv pro hodnotící pracovníky. V těchto zprávách shrnuli svá pozorování a dali doporučení, na jakých tématech by bylo dobré s konkrétními dětmi/mladými lidmi dále pracovat.

6. Panel pro pěstounskou péči

Panel pro pěstounskou péči se uskutečnil ve dvou dnech, 20. a 21. dubna 2011. První den proběhlo celkem 5 Panelů, druhý den 3 Panely. Na každý Panel bylo vyhrazeno 60 minut. Jeho obsazení bylo konzultováno s pracovníky Krajského úřadu Pardubického kraje. Počet členů Panelu byl jistě vyšší, než bylo pro zájemce, kteří se Panelu částečně účastnili, příjemné. Nicméně pro zajištění nezávislosti Panelu a zároveň pro zajištění přítomnosti dostatečného počtu členů současného Poradního sboru Krajského úřadu Pardubického kraje bylo složení Panelu klíčové. Všem členům Panelu byla 1 měsíc před konáním Panelu rozeslána či předána zpracovaná dokumentace všech zájemců, kteří před Panel měli předstoupit. Zájemci, hodnotící pracovníci i členové Panelu zároveň obdrželi stručný materiál o tom, jak Panel probíhá, co mohou očekávat, co je jeho smyslem (materiál je přílohou této metodiky). S některými členy Panelu včetně jeho předsedajícího také proběhly osobní schůzky k vyjasnění očekávání a role v Panelu.

V Panelu spolupracovali tito členové:

Mgr. Martin Roth – předsedající Panelu, sociální pracovník, vedoucí OSPOD Praha 12

Mgr. Vratislav Hlásek – pěstoun, Středočeský kraj

Mgr. Klára Trubačová – sociální pracovnice, Ministerstvo práce a sociálních věcí, vedoucí odboru rodiny a dávkových systémů (20.4. 2011)

Mgr. Lucie Nováková – sociální pracovnice, Ministerstvo práce a sociálních věcí, odbor rodiny a dávkových systémů (21.4. 2011)

David Svoboda, DiS. – sociální pracovník, terapeut, odborný ředitel Amalthea o. s.

Mgr. Alena Svobodová – sociální pracovnice, zástupce partnera projektu, LUMOS

Mgr. Irena Mazánková – ředitelka Dětského domova Moravská Třebová, členka Poradního sboru (20.4. 2011)

MUDr. Drahomíra Peřinová – lékařka, ředitelka Dětského centra Veská (20.4.)

PhDr. Roman Miletín – psycholog, ředitel Centra psycho-sociální pomoci – Rodinné a manželské poradny, člen Poradního sboru (20.4.)

Mgr. Růžena Kupcová – psycholožka, Centrum psycho-sociální pomoci – Rodinná a manželská poradna (21.4.)

Mgr. Zuzana Horáčková – sociální pracovnice, Krajský úřad Pardubického kraje, členka Poradního sboru

PhDr. Blanka Pöslová – psycholožka, Centrum psycho-sociální pomoci – Rodinná a manželská poradna, členka Poradního sboru

Bc. Martina Kučerová – sociální pracovnice, Centrum psycho-sociální pomoci – Rodinná a manželská poradna, členka Poradního sboru

Mgr. Ria Černá – sociální pracovnice a psycholožka, Amalthea o. s.

u Panelů jednotlivých zájemců se účastnili také sociální pracovníci OSPOD:

Stanislava Sisrová – sociální pracovnice, OSPOD Pardubice

Dana Felklová – sociální pracovnice, OSPOD Polička

Ing. Jana Faltusová – sociální pracovnice, OSPOD Holice

Mgr. Vladimíra Šimonková-Ježková – sociální pracovnice, OSPOD Chrudim

Věra Ptáčková – sociální pracovnice, OSPOD Lanškroun

Realizace Panelu přinesla tyto zkušenosti:

- Organizační náročnost zajištění setkání Panelu kladla **časové a koordinační požadavky na koordinátora** (nalezení společného termínu, koordinace možností členů Panelu a také zájemců v kombinaci s časovými možnostmi pracovníků OSPOD; zaslání či předání kompletní dokumentace všech zájemců, atd.). Do budoucna lze doporučit určení termínu Panelu s velkým předstihem vytvoření časových rezerv pro kompletaci a kontrolu dodané dokumentace zájemců. Důležité jsou také přestávky mezi jednotlivými Panely, zajištění vhodného prostoru pro dobu, kdy zájemci čekají na začátek či na výsledek Panelu, atd.
- Během Panelů se někteří jeho členové z různých důvodů museli omluvit, a došlo tak ke střídání či absenci některých členů Panelu. Tato situace nepřispívala kontinuitě Panelu a je třeba těmto situacím předcházet **zavázáním členů Panelu ke stoprocentní účasti**.
- Jako velmi důležité se také ukazuje naplánování dostatečného časového prostoru před prvním Panelem, aby se jeho **členové vzájemně seznámili, domluvili na svých rolích a způsobu diskuze i hlasování**. Vyjasnit by si měli také **formu zápisu o závěrech z Panelu** (doporučení/nedoporučení, konkrétní forma pěstounské péče, věk, etnikum, postižení dítěte, případné podmínky, které je třeba naplnit, plán dalšího vzdělávání). V rámci pilotního projektu nebyly závěry Panelu formulovány jednoznačně, nebyly jasně vymezeny podmínky, jaké musí ještě zájemci splnit a do kdy. Někteří zájemci tak mohli odcházet v tomto ohledu bez jasného vysvětlení a doporučení dalších kroků.
- **Zájemci o pěstounství** byli během procesu Panelu **provázeni svým hodnotícím pracovníkem**, což se ukázalo jako velmi zásadní vzhledem k náročnosti celého procesu.

6.1 Vyhodnocení zpětné vazby k Panelu od členů Panelu

Členům Panelu byl zaslán dotazník zpětné vazby. Dotazník poslalo zpět 13 z 19 členů. Někteří členové se účastnili pouze jednoho či dvou Panelů, vypovídací hodnota sebraných dat je tedy pouze orientační a závěry tedy nelze generalizovat.

1. otázka: Byly pro Vás informace o tom, jak bude Panel probíhat a jaká je Vaše role v Panelu, dostatečné a srozumitelné?

11 účastníků odpovědělo ANO, 1 účastník odpověděl NE a 1 neodpověděl

Připomínky/nápady/postřehy:

- Nebyla jsem srozuměna se svou rolí v Panelu.
- Uvítala bych, kdyby se členové Panelu na začátku nejprve seznámili, lépe se představili, aby byly role jasnější.
- Dobře zorganizované.
- Zpočátku jsem si nebyla zcela jista svojí rolí v Panelu, ale rozhovor s pracovníky o. s. Amalthea mi ji zcela jasně stanovil.
- Nejdříve ne, po získání dalších informací mi byl průběh objasněn. Vzhledem k tomu, že jsem nebyla součástí přípravy navrhovaných pěstounů, domnívám se, že moje role byla především pro doplnění informací o NRP.

2. otázka: Považujete předložené podklady pro rozhodování v Panelu (tj. Zprávu o zájemci o pěstounství) za dostatečné pro to, abyste jako člen Panelu mohli vznést své doporučení?

11 účastníků odpovědělo ANO, 1 účastník NE a 1 neodpověděl

Připomínky/nápady/postřehy:

- Bez toho, že bych ty lidi viděla a mohla se jich doptat, bych rozhodovala jinak.
- Pro doporučení k tomu, aby si žadatelé podali žádost u příslušného úřadu, ano.
- Některé závěry však byly nejednoznačné, asi u dvou formulářů nebyl zřejmý názor hodnotícího pracovníka. Zároveň ve dvou formulářích bylo patrné, že během individuálního vyhodnocení se nepodařilo dostat se do takového kontaktu se zájemcem, aby více sdílel i své obavy, uvědomil si rizika atd. Někteří hodnotící pracovníci nezískali žádné reference, nedoložili všechny potřebné přílohy.
- Zároveň byly důležité osobní postřehy hodnotitele, často se teprve v této chvíli formulovaly i pochybnosti, které písemně nebyly vyjádřeny.

3. otázka: Jak jste se během Panelu jako jeho člen cítil/a? (Zakroužkujte prosím na škále 1-10, čím více bodů, tím lepší pocit)

Na tuto otázku odpovědělo 12 členů Panelu, s výslednou průměrnou známkou 7,2 na škále 1-10.

4. otázka: Co byste doporučil v Panelu do budoucna změnit?

- Jeho složení, vědět dopředu, jaké formulace v závěru mají být.
- Panelu jako takovému asi nic, ráda bych, aby byla používána tato forma společného hodnocení a rozhodování již nyní při výběru klasických dlouhodobých pěstounů. Jen Zprávu o zájemci o pěstounství (sběr dat) bych zjednodušila, zefektivnila.
- Nižší počet členů Panelu.
- Domnívám se, že Panel probíhal velmi dobře, nevidím žádný důvod něco měnit. Připomínku mám pouze k tomu, že Panel podstupovali žadatelé, kteří neměli moc velkou šanci na doporučení.
- Orientovat budoucí pěstouny i na děti nad 15 let z minoritního etnika.
- Připravit návrhy verzí, jak může znít závěrečné vyjádření Panelu.
- Možná vyřadit žadatele, kteří nesplňují kritéria – např. mají v PP více dětí, uživatele návykových látek... dříve než v Panelu.
- Větší informovanost o roli jednotlivých osob.
- Menší počet členů Panelu, lepší dohoda na počátku – jak bude proces probíhat, jakým způsobem budeme klást otázky, jak budou formulovány závěry Panelu, aby to bylo pro zájemce jasné a srozumitelné. Stoprocentní účast všech členů Panelu na všech panelech, pokud se k účasti zavázali.
- Pokud se Panel rozhodne dát budoucímu pěstounovi šanci stát se pěstounem a dobu prodlouží o dalších půl roku, doporučila bych se setkat v menším množství lidí na tzv. malý Panel s pěstounem, zda nastal posun.
- V Panelu bych nic neměnila – odpověď 2 členů Panelu.

5. otázka: Prostor pro Vaše další vyjádření k Panelu a jeho průběhu:

- Byla to výborná zkušenost. Díky za ni!
- Díky, že jsem mohla být součástí celého procesu. Určitě nás získané zkušenosti posunou a využijeme je v praxi.
- Dostačující.
- V Panelu bych nic neměnila, jen sociální pracovník OSPOD by měl být informován již na počátku celého procesu.

- Doporučuji výrazně prodloužit přípravu uchazečů o pěstounskou péči na přechodnou dobu a zaměřit se daleko více na oblast bezpečnosti stávajících dětí v rodině a pěstounů jako takových a na jejich aktuální osobnostní profil a saturaci rodičovských ambicí. Více vážit, kdo je již opravdu připraven, a má tedy smysl jej Panelu doporučit.
- K tomu se nemohu vyjádřit, nemám dostatek informací o další činnosti.
- I přes výše uvedené výhrady považuji panelové rozhodování v případě ne/doporučování zájemců za velmi zásadní a je tedy dobrým trendem.
- K průběhu nemám připomínky.

6.2 Vyhodnocení zpětné vazby k Panelu od zájemců o pěstounství

1. Obdržel/a jste před Panelem dostatek informací o jeho průběhu?

Ano 100 %

Ne 0 %

2. Jak jste se během Panelu cítil/a?(čím více bodů, tím příjemnější pocity, rozsah bodů 1-10)

6,9 bodů

Připomínky:

- Vadilo mi, že jsem neměla jasno, kdo je kdo, jakou instituci či organizaci reprezentuje a co v ní konkrétně dělá, během rozhovoru jsem neměla čas studovat poměrně malé cedulky u každého člověka. Myslím, že na takovýto skupinový rozhovor na vážné téma, by mohlo být i více času. Myslíme si nyní, když už známe i výsledek, jaký pro nás z Panelu vzešel, že posuzování všemi lidmi, kteří nás viděli poprvé, bylo spíše na povrchní úrovni a mám pocit, že více než osudy dětí, kterým by mohlo být rychleji pomoheno z ústavní péče se dostat např. do naší rodiny, bylo rozhodování ovlivněno přespřílišnou obavou z možné ztráty vlastní profesní pozice rozhodujících v případě, že by rozhodli pro někoho, kdo užívá marihuanu v rozumné míře. Pochopila jsem, že naše společnost není připravená na alternativně smýšlející náhradní rodiče, kteří by mohli být dobrými rodiči alternativním dětem.

- Vadilo mi, že nebylo dostatek času na zdůvodnění rozhodnutí Panelu.
- Dodatečně si uvědomuji, že jsem mnoho o posuzujících nevěděl, pomohlo by mi přijmout rozhodnutí, kdybych více znal jednotlivé osobnosti, o jejich motivacích dělat svoji práci, o jejich profesním růstu, minimálně tak, jak se představili lektoři Amalthey. Myslím si také, že by bylo dobré neposílat zájemce za dveře, aby mohli sledovat proces rozhodování.

3. Co byste do budoucna doporučil/a změnit?

- Byl jsem osobně velice spokojen, tedy nic.
- Více informací o formách pěstounství a rozdílech.
- Nevím, nejsem kompetentní, méně lidí, osobnější přístup.
- Doporučil bych nějaké vyšetření na duševní činnost žadatelů, možná i celkové vyšetření zdravotního stavu, aby např. v mém případě nemohl hodnotitel argumentovat, že trpím ztrátou krátkodobé paměti více, než je v populaci obvyklé mému věku, protože se dověděl, že kouřím marihuanu.

7. Aktuální stav a další doporučení

Závěry z Panelu byly zachyceny ve Zprávě z Panelu. Za její správnost zodpovídal předsedající Panelu.

Panel schválil 3 rodiny zájemců o pěstounství bez podmínek pro tyto formy pěstounské péče:

- pro výkon pěstounské péče na přechodnou dobu pro 1 dítě ve věku 3-7 let bez těžkého zdravotního a mentálního postižení, majoritního etnika
- pro výkon pěstounské péče na přechodnou dobu pro maximálně 1 dítě nebo 2 sourozence bez mentálního či těžšího zdravotního hendikepu ve věku 0-8 let majoritního etnika
- k výkonu pěstounské péče na přechodnou dobu pro děti bez věkového omezení s možností více sourozenců, prozatím bez vyjasnění otázky jiného etnika.

Další 4 rodiny Panel doporučil jako budoucí pěstouny až po splnění určitých podmínek:

- dokončení párové terapie, zajištění bezpečného prostředí pro děti (úpravy prostor, užívání návykových látek) a dalšího odborného doprovázení
- vytvoření Individuálního plánu péče dítěte, které už v pěstounské péči zájemkyně má; dále zmapování situace vlastních sourozenců tohoto dítěte a po ukotvení přijatého dítěte v rodině bude dále s doprovázejícím pracovníkem a s pracovníkem OSPOD zvažena možnost rozšíření pěstounské péče
- hlubší porozumění a nácvik možných reakcí v konkrétních situacích s dítětem, práce s Pracovní knihou Příprava k pěstounství, po dokončení a zpracování výše uvedeného bude s doprovázejícím pracovníkem a s pracovníkem OSPOD otevřena možnost podat žádost o zprostředkování pěstounské péče (doprovázející pracovník zpracuje Zprávu o průběhu doprovázení, o celkovém počtu hodin příprav a vzdělávání, které již zájemce absolvoval)
- možnost dále se vzdělávat, účastnit se Klubů s pěstouny, Svépomocných skupin – dle uvážení, potřeb a časových možností zájemkyně; dle aktuální situace v rodině zájemkyně bude s doprovázejícím pracovníkem a s pracovníkem OSPOD otevřena možnost podat žádost o zprostředkování pěstounské péče (doprovázející pracovník zpracuje Zprávu o aktuální situaci zájemkyně – ve vztahu k synovi, k nejmladší dceři, dále o celkovém počtu hodin příprav a vzdělávání, které již zájemkyně absolvovala)

Panel nedoporučil 2 rodiny z těchto důvodů:

- s ohledem na plnou kapacitu a náročnost péče o děti v rodině (u jedné z rodin doporučil časový odklad podání žádosti)

Zpráva z Panelu s uvedením seznamu členů Panelu byla rozeslána jednotlivým zájemcům o pěstounství, všem členům Panelu, tedy i sociálním pracovníkům OSPOD, u kterých by měli doporučení zájemci o pěstounství podat oficiální žádost. Zpráva byla rozeslána také všem hodnotícím pracovníkům. Ti měli v brzké době po Panelu za úkol zkontaktovat zájemce, které procesem příprav provázeli, poskytnout jim prostor pro sdílení dojmů z Panelu a jeho závěru, pro další otázky a potřeby. Zároveň jim Amalthea o. s. nabídla další doprovázení, ať už v podání žádosti na OSPOD či k plnění stanovených podmínek, které by měly vést k pěstounství. Zájemci, kteří tuto nabídku další spolupráce přijali, se stali uživateli sociální služby Centra náhradní rodinné péče Amalthea o. s. a jsou provázeni v období před i po přijetí dítěte do rodiny. V rámci této spolupráce budou také plněny vzdělávací plány zájemců o pěstounství, které byly stanoveny v rámci individuálního vyhodnocení a jsou uvedeny v části F Zprávy o zájemci o pěstounství.

Doporučení zájemci o pěstounství nyní musí podat oficiální žádost o zprostředkování náhradní rodinné péče na OSPOD. Zde se setkají s pracovníkem, kterého už znají z Panelu pro pěstounskou péči. Součástí Zprávy o zájemci o pěstounství nebyly některé dokumenty, které jsou dle zákona o sociálně-právní ochraně dětí k podání žádosti potřebné. Jedná se zejména o opis z evidence Rejstříku trestů zájemce, stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností k žádosti o zprostředkování pěstounské péče, ve které žadatel žije. Dále rodný list, příp. i oddací list, lékařský posudek a posudek

od zaměstnavatele, doklad o příjmech (v případě OSVČ daňové priznání). Sociální pracovník OSPOD ke zpracování spisové dokumentace může využít také informace uvedené ve Zprávě o zájemci o pěstounství.

Krajský úřad na základě spisové dokumentace a také Závěrů z Panelu, které obdržel od pověřené osoby, rozhodne, zda může být zájemce o pěstounství zařazen do evidence pěstounů.

Zkušenosti a doporučení k dalšímu postupu po Panelu:

- Po zkušenostech z pilotního projektu považujeme za důležité, aby se sociální pracovník OSPOD účastnil již Panelu pro výběr rodin do přípravy, který ukončuje proces náboru. Je-li zájemce o pěstounství doporučen pro zařazení do přípravy, měl by podat oficiální žádost na OSPOD. Sociální pracovník OSPOD a hodnotící pracovník zájemce o pěstounství mohou dále spisovou dokumentaci připravovat společně – výsledkem je poté kompletní Zpráva o zájemci o pěstounství, která obsahuje všechny dokumenty potřebné k postoupení žádosti zájemce krajskému úřadu.
- V Pardubickém kraji doposud nebyli připraveni pěstouni na přechodnou dobu. Je tedy třeba dále nastavit a systematizovat způsob, jakým bude probíhat umísťování dětí do pěstounské péče na přechodnou dobu:
 - pravidelná aktualizace evidence dětí, pro které se hledá náhradní rodina (včetně dětí, které jsou ohroženy odebráním z péče jejich rodičů)
 - pravidelná aktualizace evidence pěstounů (u pěstounů na přechodnou dobu min. 1x týdně)
 - nastavení pružného systému informování sociálních pracovníků OSPOD o aktuální kapacitě rodin, které mohou poskytovat pěstounskou péči na přechodnou dobu
 - nastavení systému vyhodnocení situace a potřeb dítěte, které by mohlo být umístěno do pěstounské péče na přechodnou dobu místo do ústavního zařízení vč. diagnostického ústavu
 - nastavení spolupráce krajského úřadu, OSPOD a pověřené osoby, pokud pěstouny v jejich pěstounství doprovází

8. Finanční a kapacitní zabezpečení přípravy k pěstounství

Níže uvedený přehled finanční a kapacitní nákladnosti přípravy k pěstounství vychází ze zkušeností z realizace pilotního projektu. Je tedy třeba vzít v úvahu, že pilotáž si vyžádala vyšší finanční i kapacitní náklady, než tomu bude při další realizaci příprav, kdy by měly být náklady nižší vzhledem k již vytvořené metodologii, materiálům, zkušenostem.

Uvedené náklady na jednotlivé fáze – nábor, příprava a panel – zahrnují také veškeré provozní náklady, jako jsou energie, prostory, odvody na zdravotní a sociální pojištění pracovníků, cestovné, kancelářské vybavení atd. V současném systému jsou tyto položky zpravidla zahrnuty do standardního provozu organizace pověřené přípravami.

Finanční náklady jsou vyčísleny pro nábor v rámci široké veřejnosti, 16 rodin v rámci fáze náboru a 10 rodin v rámci přípravy k pěstounství.

A/ FÁZE 1 (NÁBOR)

Náklady na nábor zájemců o pěstounství

Proškolení hodnotících pracovníků zájemců o pěstounství
(dvoudenní seminář, celkem 12 hodin)

10 000 Kč

Marketingové materiály pro nábor

brožura Nové formy pěstounské péče

http://www.amalthea.pardubice.cz/projekty/ostatni/nrp_systemova_zmena/nove%20formy%20pestounske%20pece_web.pdf

20 000 Kč

informační dopis - leták

http://www.amalthea.pardubice.cz/projekty/ostatni/nrp_systemova_zmena/vyzva_hledame_pestounske_rodiny.pdf

5 000 Kč

propagační letáky
(4 barevné, A4 + A5, výlepy v MHD + vlastní distribuce)

7 500 Kč

kartičky Handy Media
(kartičky v držadlech v prostředcích MHD v Pardubicích – tisk + výlepy sponzorsky)

0 Kč

PR kampaň – PR materiály (tiskové zprávy, články do krajských mutací celostátních deníků, městských a obecních zpravodajů, hodinový pořad v ČRo Pardubice)

Konzultace s PR agenturou (pouze náklady na pracovní čas PR manažera a cestovné)

(10 hodin externího grafika)

3 000 Kč

(40 hodin PR manažera + odvody)

6 500 Kč

(20 hodin odborného pracovníka – odborné texty – vč. odvodů)

3 200 Kč

(0,2 úvazku koordinátora náborové kampaně po dobu 6 měsíců)

33 000 Kč

Celkové náklady na nábor před vstupem do ind. kontaktu se zájemci

88 200 Kč

Výše uvedená částka 88 200 Kč byla vynaložena pro aktivní formu vyhledávání náhradních rodin. V současném systému se aktivní vyhledávání pěstounů nerealizuje, i když je ve společnosti nedostatek pěstounských rodin. Pasivita v této oblasti se odráží v nemožnosti změnit systém péče o ohrožené děti tak, aby méně dětí vyrůstalo v ústavní péči a více dětí žilo v náhradních rodinách, pokud nemohou žít ve vlastní rodině.

Investice do náboru, který byl realizován v rámci pilotního projektu, reagovala na situaci, kdy neexistovaly žádné „náborové materiály“, které by zájemcům vysvětlovaly, co znamená pěstounství, jaké kroky je třeba k pěstounství podniknout atd. Pro další realizaci příprav se dá předpokládat, že tyto materiály už budou pouze aktualizovány a náklady na jejich úpravy tak budou výrazně nižší než na jejich tvorbu.

Informační schůzky pro zájemce o pěstounství

1x Litomyšl, 2x Pardubice

(nájem + občerstvení)

4 500 Kč

(účast 3 pracovníků pověřené osoby na informačních schůzkách)

4 300 Kč

(účast pěstouna na schůzkách)

4 500 Kč

Schůzky hodnotících pracovníků se zájemci o pěstounství před zahájením procesu přípravy

16 rodin - vždy 1 návštěva v prostorách pověřené osoby (2 hodiny) a 1 návštěva v domácnosti zájemce o pěstounství (4 hodiny) a zpracování podkladů pro panel

20 000 Kč

Panel pro výběr rodin do přípravy

16 rodin = 16 panelů (1 panel = 5 členů, 2 hodiny)

účast pracovníka OSPOD (hrazeno z prostředků OSPOD) 0 Kč

účast nezávislého předsedajícího, nezávislého člena panelu, vedoucího pověřené osoby a hodnotících pracovníků (celkem 4 osoby)

32 000 Kč

náklady na cestovné

1 000 Kč

(čas + odvody)

11 000 Kč

K nákladům na pracovníky pověřené osoby je nutno připočítat provozní náklady (tedy náklady na pracovní místa, IT techniku, telefony, cestovné, energie, materiálové náklady apod.) ve výši 40 % mzdových nákladů.

Celkové náklady na informační schůzky, schůzky hodnotících pracovníků a panely pro výběr rodin do přípravy

77 300 Kč

V současném systému se zájemcem o pěstounství v první fázi komunikuje sociální pracovník OSPOD, jehož úkolem je shromáždit veškeré náležitosti spisové dokumentace pro podání žádosti o zprostředkování náhradní rodinné péče. Jeho úkolem tedy není vyhodnocovat na počátku předpoklady zájemce a jeho záměr stát se pěstounem, pouze tuto zpracovanou spisovou dokumentaci postupuje krajskému úřadu. Informační schůzky a první schůzky hodnotících pracovníků v organizaci a poté v rodině slouží právě k zachycení těch zájemců, pro které náhradní rodičovství nemusí být vhodné, a zastavení jejich účasti v dalším procesu. V tomto novém systému je tak ušetřena jak kapacita sociálních pracovníků OSPOD, kteří se účastní pouze Panelu pro výběr rodin do přípravy, tak zároveň i finanční prostředky na realizaci příprav.

Provozní náklady k Fázi 1 48 280 Kč

Náklady na Fázi 1 celkem 196 700 Kč

B/ FÁZE 2 (PŘÍPRAVA)

Náklady na přípravu zájemců o pěstounství

Individuální vyhodnocení zájemců o pěstounství

10 rodin, 30 hodin á 1 rodina 48 000 Kč

+ 10 hodin účast na intervizích, supervizi, metodické vedení 18 000 Kč

Skupinová příprava zájemců o pěstounství

(2 x 2 dny, vždy 3 externí skupinová lektori – příprava, realizace, vyhodnocení celkem 192 lektorských hodin) 96 000 Kč

Skupinová příprava dětí a mladých lidí

(3 x 3 skupiny, na 1 skupině vždy 2 externí lektori – příprava, realizace, vyhodnocení, celkem 36 lektorských hodin) 18 000 Kč

Pronájmy prostor, občerstvení při přípravách 6 000 Kč

Provozní náklady k Fázi 2 26 400 Kč

Náklady na Fázi 2 celkem 212 400 Kč

Náklady na realizaci skupinové přípravy v současném systému se pohybují v rozmezí od 9 000 Kč až do 15 000 Kč v závislosti na kraji a na situaci rodiny – zda je zájemce sám či se jedná o pár zájemců (částka však nezahrnuje provozní náklady na realizaci skupinových příprav). Navrhovaný systém skupinové přípravy předpokládá náklady na jednu rodinu cca 9 600 Kč. Za zásadní však považujeme dosavadní systém příprav obohatit o individuální vyhodnocení zájemců o pěstounství. Jeho výstupy by měly být podkladem pro subjekt, který nabídne rodině po přijetí dítěte do rodiny službu doprovázení (v současném systému to není standardním postupem, nicméně ukazuje se, že pro podporu pěstounů v jejich pěstounství je znalost jejich motivací k pěstounství a pochopení jejich životního příběhu velmi zásadní).

V současném systému příprav chybí také skupinová příprava dětí a mladých lidí, kteří žijí v rodině, jež se má stát pěstounskou. Náklady na ni zvyšují celkové náklady na proces příprav (v návrhu o 18 000 Kč), nicméně se domníváme, že pro děti je proces příprav stejně důležitý jako pro dospělé členy rodiny. Zvyšuje se tím pravděpodobnost úspěšnosti pěstounské péče.

C/ FÁZE 3 (PANEL)

Náklady na Panel pro pěstounskou péči

10 rodin – 1 panel á 1 rodina, 1 panel = 2 hodiny příprava, 1 hodina realizace

Účastníci panelu:

pracovník OSPOD (hrazen z prostředků OSPOD)	0 Kč
pracovník krajského úřadu (hrazen z prostředků KÚ Pardubického kraje)	0 Kč
stávající pěstoun (celkem 30 hodin)	15 000 Kč
lékař (celkem 30 hodin)	15 000 Kč
vedoucí pověřené osoby (celkem 30 hodin + odvody)	5 000 Kč
hodnotící pracovníci (celkem 30 hodin + odvody)	5 000 Kč
nezávislý předsedající panelu (celkem 30 hodin)	15 000 Kč
nezávislý člen panelu (celkem 30 hodin)	15 000 Kč
zapisovatel (celkem 10 hodin + odvody)	1 600 Kč
Pronájem prostor + občerstvení	8 000 Kč

Provozní náklady k Fázi 3 4 640 Kč

Náklady na Fázi 3 celkem 84 240 Kč

Na základě zkušeností z praxe při doprovázení náhradních rodin se domníváme, že klíčovým cílem procesu přípravy (včetně výběru rodin do této přípravy) by měl být výběr a proškolení těch zájemců, kteří mají předpoklady se stát dobrými pěstouny. Příprava je nemůže připravit na všechny situace, které v pěstounství nastanou. Měla by eliminovat ty zájemce, pro které není výkon náhradní rodinné péče vhodný a kteří by dítěti nemohli poskytovat potřebnou péči. Stávající systém příprav nepovažujeme za dostatečné „síto“ – pěstouny se stávají i lidé, kteří jsou sice dobrými rodiči, ale pro pěstounství nemají dostatečné předpoklady. Navrhovaný systém příprav přesouvá těžiště pozornosti i k výběru zájemců do přípravy. Tím mohou být ušetřeny finanční prostředky vynaložené na přípravu zájemců o pěstounství a také lze zastavit cestu zájemce dříve, než projde celým procesem přípravy. Teprve pak bývá konfrontován se závěrem, že „není vhodným zájemcem“.

Důkladnější proces přípravy snižuje riziko selhání pěstounské péče a navrácení dítěte z rodiny do ústavní péče, která je jednoznačně dražší než péče v dobře připravené a doprovázené náhradní rodině.

Krajský úřad by měl tedy při výběru subjektu, který proces příprav na jeho zakázku bude realizovat, přihlídnout nejen k ceně, ale i ke kvalitě, kterou pověřená osoba k přípravám nabízí (tzn. podrobně se seznámit s obsahem a rozsahem příprav k pěstounství).

9. Ukončení a zhodnocení projektu

V současné době probíhá evaluace celého projektu, zpracování závěrečných zpráv. Některé zpětné vazby byly již vyhodnoceny a jsou uvedeny výše u jednotlivých fází přípravy k pěstounství. Pilotní projekt během své realizace prošel velkým množstvím změn oproti původnímu projektovému záměru. Klíčové indikátory projektu byly úspěšně naplněny, nicméně stěžejní a v tuto chvíli nehodnotitelná je kvalita připravených pěstounských rodin na přechodnou dobu – aktuálně 3 doporučených rodin a 4 rodin doporučených s podmínkou.

Díky projektu byla navázána bližší spolupráce s Krajským úřadem Pardubického kraje a Centrem psycho-sociální pomoci – Rodinnou a manželskou poradnou, která je pro proces příprav v regionu Pardubického kraje velmi důležitá. Ukončení projektu neznamena ukončení spolupráce se zájemci o pěstounství – v jejich doprovázení bude Amalthea o. s. pokračovat v rámci sociálně-aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi. Nicméně legislativně stále není zřejmé, jak budou tyto rodiny financovány v době, kdy nebudou dítě v péči na přechodnou dobu mít (v tomto ohledu stále platí současná legislativa – tedy odměna pěstouna jim náleží jen v období, kdy dítě v péči mají).

Projekt byl svou inovativností náročný na finanční, odborné, organizační a tím i kapacitní zajištění. Pilotní realizace přípravy k pěstounství dle nové metodiky přinesla náročnost v tvorbě odborných textů, v adaptaci britských materiálů do českého prostředí, v nutnosti dobře vyškolit tým lektorů a hodnotících pracovníků, v hledání systému, jak nastavit metodické vedení a supervize hodnotících pracovníků, atd. Velkou zátěží a přínosem zároveň byly pro realizaci projektu i plánované změny v legislativě v oblasti systému péče o ohrožené děti. Zpracování Metodiky příprav vyžadovalo zasazení do současného legislativního rámce i do novelizovaného systému.

